

DZIS W NUMERZE:

Zagłębie Saary w przededniu plebiscytu — str. 2.
Na przykładzie Finlandii — str. 2.
Człowiek to nie szafa — str. 3.
Złoty środek na piątek — str. 3.

PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZĄ SIĘ!

GŁOS Robotniczy

ORGAN KW i KŁ POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ŁÓDŹ, ŚRODA 21 WRZEŚNIA 1955 ROKU
NR 225 (3477) ROK XI CENA 15 GR

Pomoc w kosztach przejazdu. — Bezzwrotne zapomogi. — Gospodarstwa rolne. — Zaopatrzenie emerytalne i inwalidzkie. — Zachowanie stopni wojskowych.

Wszechstronną opieką otoczymy repatriantów

Uchwała Prezydium Rządu

Prezydium Rządu podjęło ostatnio uchwałę w sprawie powracających do kraju. Uchwała zapewnia repatriantom państwa zarówno, jeśli chodzi o przyjazd do kraju, jak i osiedlenie się oraz uzyskanie pracy.

Delegacja OKFN wyjechała do Czechosłowacji

W związku z tygodniem przyjaźni czechosłowacko-polskiej obchodzonym w Czechosłowacji w dniach 22-29 bm., wyjechała do Pragi w dniu 20 bm., na zaproszenie Centralnego Komitetu Frontu Narodowego Czechosłowacji, 20-osobowa delegacja Ogólnopolskiego Komitetu Frontu Narodowego.

Delegacji przewodniczył sekretarz OKFN — Józef Kalinowski.

Powracający do kraju korzystają z pomocy państwa przy przejeździe z dotychczasowego miejsca pobytu za granicę do miejsca osiedlenia się w kraju. Po przybyciu do kraju repatrianci otrzymują jednorazowe bezzwrotne zapomogi na urządzenie się w miejscu pracy. Do czasu otrzymania pracy korzystają oni z bezpłatnego wyżywienia oraz opieki lekarskiej. Powracającym do kraju zapewniona zostanie pomoc w uzyskaniu mieszkania, przy czym na zapoczątkowanie potrzeb rejonu, z którego repatriant przyjeżdża, nie ma wpływu. Repatrianci zwolnieni są z opłat celnych od przewiezionego mienia.

Repatrianci nie posiadający kwalifikacji fachowych otrzymują w razie potrzeby odpowiednie przeszkolenie zawodowe. Młodzieży powracającej do kraju stwarza się pełne warunki uczenia się. Repatriantom — rolnikom zapewniona jest odpowiednia ilość ziemi, Repatrianci zwolnieni są z opłat celnych od przewiezionego mienia.

Wiele uwagi poświęca uchwała sprawie zapewnienia powracającym do kraju zaopatrzenia emerytalnego i inwalidzkiego. Repatriantom zapewnia się zaliczenie na poczet zaopatrzenia emerytalnego całego okresu pracy za granicą. Repatrianci, którzy stali się inwalidami wskutek służby wojskowej za granicą, otrzymują zaopatrzenie inwalidzkie bez względu na przynależność państwową formacji wojskowych, w których służyli.

Na mocy uchwały powracający do kraju zachowują stopnie wojskowe uzyskane w polskich formacjach wojskowych za granicą bądź też w armiach sojuszniczych w okresie do zakończenia działań wojennych przeciwko Niemcom hitlerowskim.

Dla koordynacji wykonania postanowień uchwały w sprawie opieki nad repatriantami powracającymi do kraju Prezydium Rządu powołało pełnomocnika rządu do spraw repatriacji.

X sesja Zgromadzenia Ogólnego ONZ

W środę wieczorem rozpoczęła się X sesja Zgromadzenia Ogólnego ONZ. Sesję otworzył szef delegacji holenderskiej Joseph Luns w zastępstwie wiceprezesa, który sprawował przewodnictwo podczas poprzedniej sesji.

Oświadczając on w swym przemówieniu, że po raz pierwszy Zgromadzenie zbiera się w atmosferze sprzyjającej rozwiązywaniu postawionych problemów. Pierwszą uchwałą większością tegorocznego Zgromadzenia nie przyczyniła się jednak do rozwiązania jednego z tych problemów, a mianowicie sprawy reprezentacji Chin w ONZ.

Wbrew stanowisku szeregu delegatów z przedstawicielami ZSRR i Indii na czele, większość Zgromadzenia wypowiedziała się za wniesieniem amerykańskiemu w sprawie odroczenia dyskusji nad sprawą reprezentacji Chin.

Przewodniczącym Zgromadzenia Ogólnego ONZ wybrany został jednomyślnie delegat Chile, Jose Maza.

Dnia 20 bm. szef delegacji hinduskiej na X sesję Zgromadzenia Ogólnego ONZ, K. Menon, złożył wizytę ministrowi Spraw Zagranicznych ZSRR W. M. Molotowowi.

Fala strajków we Francji przybiera na sile

We Francji przybiera na sile potężna fala strajków. Znaczące nasilenie walki strajkowej notuje się na prowincji. Do strajku przystępują coraz liczniej kolejarze.

Białoruski Teatr im. J. Kupały wystąpi w Łodzi

W związku ze zbliżającymi się „Dniami Kultury Białoruskiej” na zaproszenie Komitetu Współpracy Kulturalnej z Zagranicą przybędzie do Polski w dn. 28 bm. Białoruski Państwowy Akademicki Teatr im. Janka Kupały.

W okresie miesięcznego pobytu w naszym kraju teatr wystąpi w Warszawie, Łodzi i Białymostku. Artysty białoruscy zaprezentują publiczności polskiej następujące sztuki: „Konstanty Zashnow” A. Mowzina, „Śpiewająca skowronki” K. Krapivny, „Intrata posada” A. Ostrowskiego oraz „Romeo i Julia” W. Szekspira.

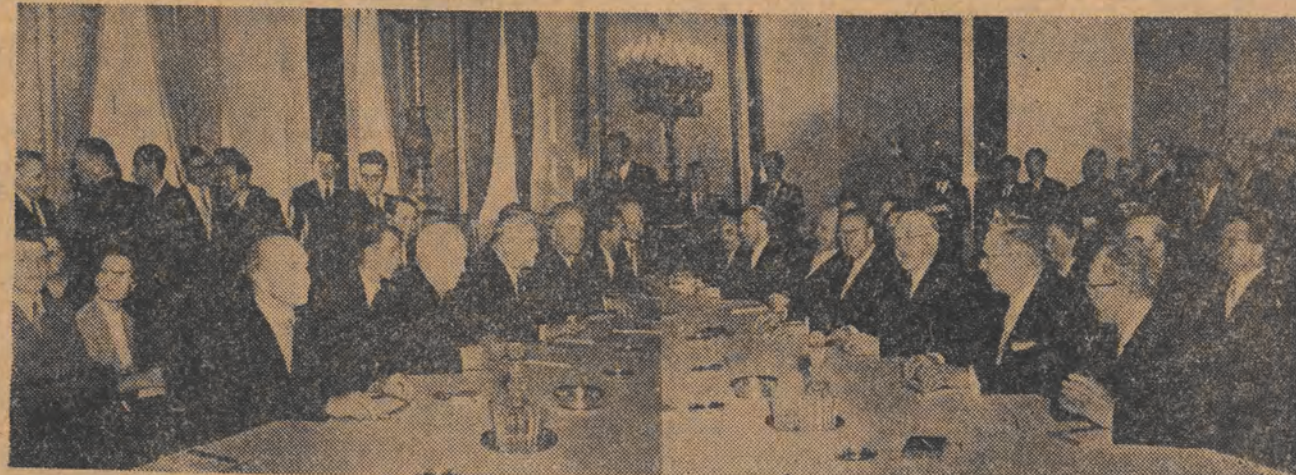

Parowiec „State-ropol” przywiozł do portu odeskiego dwa słonięta przysłane przez premiera Indii J. Nehru jako dar dzieci hinduskich dla dzieci radzieckich.

NA ZDJĘCIU: dzieci zawierając znajomość ze słoniętkiem Rami Stojce w ogródku zoologicznym w Odesie

Wczoraj w Moskwie podpisano układ „O stosunkach między NRD a ZSRR”

Rząd radziecki rozpatrzy przychylnie sprawę b. niemieckich jeńców wojennych odbywających karę w Związku Radzieckim

Z rokowań ZSRR-NRD. NA ZDJĘCIU: sala obrad. Po lewej — delegacja ZSRR, po prawej — delegacja NRD.

MOSKWA, 20. 9.

Po zakończeniu rokowań moskiewskich między delegacją rządową Niemieckiej Republiki Demokratycznej a delegacją rządową Związku Radzieckiego ogłoszono we wtorek następujący komunikat końcowy:

W dniach od 17 do 20 września odbyły się w Moskwie rokowania między delegacją rządową Związku Radzieckiego a delegacją rządową Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

W toku rokowań omówiono podstawowe zagadnienia dotyczące dalszego umocnienia i rozwoju przyjaźnych stosunków między Niemiecką Republiką Demokratyczną a Związkiem Radzieckim.

Rokowania toczyły się w przyjaznej i serdecznej atmosferze oraz zakończyły się podpisaniem układu „O stosunkach między Niemiecką Republiką Demokratyczną a Związkiem Radzieckim”.

Obie strony dały wyraz niezłomnemu przekonaniu, że układ ten, oparty na zasadach równouprawnienia, wzajemnego poszanowania, suwerenności i nieingerencji w sprawy wewnętrzne, przyczyni się do umocnienia i dalszego rozwoju istniejących już stosunków przyjaźni między NRD a ZSRR oraz do zacieśnienia ich współpracy.

Obie strony są również przekonane, że układ jest doniosłym czynnikiem umocnienia pokoju i bezpieczeństwa w Europie, a przez to samo przyczyni się do przywrócenia jednolitej Niemiec jako państwa pokojowego i demokratycznego.

W toku rokowań odbyła się wymiana poglądów na temat zagadnień międzynarodowych, interesujących obie strony, a zwłaszcza tych, które pozostają w związku z nadchodzącą konferencją ministrów spraw zagranicznych czterech mocarstw w Genewie. Obie strony potwierdziły, że w celu uwolnienia rozwiązania na wymienionej konferencji zagadnień dotyczących Niemiec konieczny jest udział rządu Niemieckiej Republiki Demokratycznej, jak również rządu Niemieckiej Republiki Federalnej w dyskusji nad tymi zagadnieniami.

Dokonano wymiany poglądów na temat pozostałych w ZSRR części byłych niemieckich jeńców wojennych, którzy odbywają karę w więzieniach, a także wymiany poglądów na temat zagadnień, które dotyczą stacjonujących w Berlinie zachodnim garnizonów Francji, W. Brytanii i Stanów Zjednoczonych oraz nad przewozem ładunków tych garnizonów — będzie, do chwili osiągnięcia odpowiedniego porozumienia, sprawowało dowództwo wojsk radzieckich w Niemczech.

Krwawe starcia w Nantes

Jak podaje prasa francuska, 19 bm. w Nantes doszło do nowych, poważnych starć. Kilka amerykańskich wojskowych samochodów ciężarowych wjechało w pochód robotników udających się na wiec z okazji zawodowego metalowców. Cieloręki zostały zatrzymane przez manifestantów. Przeciwni robotnikom skierowali oddziały żandarmerii. W czasie starcia 6 osób zostało rannych.

Jak podaje reszta prasy, w późniejszych godzinach nocne oddziały policji rozprędyli demonstrację odbywającą się w centrum miasta, w której wzięło udział 6 tys. osób. Wiele z nich zostało aresztowanych. Wiele dzielnic Nantes nastąpiło nowa starcia między robotnikami a policją, w czasie których policja użyła granatów z gazem łzawiącym.

Aby więcej było mleka...

W ostatnich dniach — jak pisał korespondent M. Zakowski — Rejonowe Kierownictwo Rolnictwa i Melioracji w Kutnie zorganizowało kursy-konferencje na łakach spółdzielni produkcyjnej Pelczyńska i łakach należących do zespołów łaskarskich dołny Neru w pow. łaskowskim. W kursach-konferencjach wzięli udział przedstawiciele 22 zespołów łaskarskich powiatu kutnowskiego.

Przewodniczącą spółdzielni produkcyjnej w Pelczyńskiej oprowadzając kursantów po gospodarstwie, wyznaczył im zasady gospodarki w łakach. Spółdzielnię rozpoczęła pracę w bardzo trudnych warunkach, bez budynków, inwentarza i narzędzi. Dziś, po 2 latach gospodarowania, posiadają nową oborę, 35 sztuk dobrze pielęgnowanych krów, 8 macior z prosiętami, 66 tuczników. W bieżącym roku zakupili 3 ogumione wozy, buhaja, bu-

trze, dziś dzięki pomocy państwa zespoły Wólka i Ner prowadzą bogatą w składniki wodę poprzez windykty powietrzne i kanały odpływowe — na łone piaszki dołny Neru. Wszędzie, gdzie dopływa woda Neru, wytryska z ziemi piękna zielona trawa.

Ob Kaweckich członkach zespołu łaskarskiego Wólka posiadają 3,5 ha ziemi i 1,5 ha łąki, utrzymuje na swym gospodarstwie 3 wysokomelne krowy. Swoją roczną plan dostaw mleka może on wykonać w ciągu jednego miesiąca.

Po powrocie do Kutna uczestnicy kursu — konferencji gorąco zajęli się uprawą techniki RK RVM na pomysł zorganizowania pokazu i za szczególne fachowe informacje.

Przewodniczącą zespołu łaskarskiego Andrzejczak, Kotarski, Bawej, Dębowski, Kapel i Włodarczyk zobowiązała się pójść w ślady nadnierzanieńskich rolników i zaprowadzić na swych łakach podobne urządzenia melioracyjne.

Niemiecka Republika Demokratyczna przejmie ochronę i kontrolę na granicach NRD

W dniu 20 września 1955 r. minister Spraw Zagranicznych NRD L. Bolz i wiceminister Spraw Zagranicznych ZSRR W. A. Zerin wymienili między sobą listy, w których stwierdzają, że w wyniku rozmów odbytych w Moskwie w dniach 17-20 września br. rządy ZSRR i NRD ugodniły co następuje:

Niemiecka Republika Demokratyczna sprawuje ochronę i kontrolę na granicach NRD, na linii demarkacyjnej między NRD a NRF, na granicach Wielkiego Berlina, w samym Berlinie oraz na przebiegających przez terytorium NRD liniach komunikacyjnych między Niemiecką Republiką Federalną a Berlinem zachodnim.

W związku z tym Niemiecka Republika Demokratyczna będzie załatwiała z odpowiedzialnymi władzami Niemieckiej Republiki Federalnej wszystkie sprawy dotyczące granicy między NRF a Berlinem zachodnim. Władze Niemieckiej Republiki Demokratycznej będą także załatwiały wszystkie sprawy i formalności związane z żegluga na wodach śródlądowych NRD.

Kontrolę nad przejazdami między NRF a Berlinem zachodnim personelu wojskowego, stacjonujących w Berlinie zachodnim garnizonów Francji, W. Brytanii i Stanów Zjednoczonych oraz nad przewozem ładunków tych garnizonów — będzie, do chwili osiągnięcia odpowiedniego porozumienia, sprawowało dowództwo wojsk radzieckich w Niemczech.

Stanowisko wysokiego komisarza ZSRR w Niemczech zniesione

Rada Ministrów ZSRR postanowiła znieść stanowisko wysokiego komisarza ZSRR w Niemczech. Ambasadorowi ZSRR w Niemieckiej Republice Demokratycznej powierzone zostały funkcje utrzymywania odpowiednich stosunków z przedstawicielami Stanów Zjednoczonych, Anglii i Francji w Niemieckiej Republice Federalnej w zakresie zagadnień dotyczących Niemiec jako całości i wynikających z uchwał czterech mocarstw.

Utrzymywanie odpowiednich stosunków z dowódcami naczelnymi wojsk Stanów Zjednoczonych, Anglii i Francji, znajdujących się na terytorium Niemieckiej Republiki Federalnej, pozostawiono w kompetencji dowódcy naczelnego grupy wojsk radzieckich w Niemczech.

O 18 tys. żołnierzy zredukuje BULGARIA

liczebność swych sił zbrojnych

Rada Ministrów Ludowej Republiki Bułgarii opublikowała następujący komunikat:

Pham Wan Dong — premierem Wietnamskiej Republiki Demokratycznej

20 bm. w Hanoi zakończyła obrady V sesja Zgromadzenia Narodowego Wietnamskiej Republiki Demokratycznej.

Zgromadzenie Narodowe zaaprobowало linię polityczną i politykę gospodarczą rządu, przedstawioną w referacie wicepremiera Pham Wan Donga. Rezolucja uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe głosi, że polityka rządu odpowiada całkowicie interesom narodu wietnamskiego i sprawie powszechnego pokoju.

Na końcowym posiedzeniu przemawiał prezydent Ho Chi Minh. Zaproponował on w imieniu rządu zmiany w składzie Rady Ministrów. W myśl tych propozycji, wicepremiera Pham Wan Donga mianuje się premierem oraz powołuje się dwóch nowych wicepremierów: Phan Ke Toai, który pełnił jednocześnie funkcję ministra Spraw Wewnętrznych i generała Wo Nguen Ziapa, który piastował będzie jednocześnie urząd ministra Obrony Narodowej.

Zgromadzenie Narodowe jednomyślnie zaaprobowало propozycję prezydenta Ho Chi Minha.

Rozruch wielkiej turboprądnicy w elektrowni „Czechnica”

WROCLAW, 20. 9.

We wtorek, 20 bm., rozpoczęła się w „Czechnicy” — podstawowej elektrowni dolnośląskiej systemu energetycznego — rozbudowa wielkiej turboprądnicy o mocy 55 mW. Wyprodukowanej w Zakładach „Skoda” w Czechosłowacji.

Za kilka dni — po tym ostatnim wypróbowaniu urządzeń — „Czechnica” — najwęższa w tym roku inwestycja w przemysle energetycznym da pracę.

Faure stara się zażegnać kryzys marokański

We wtorek rząd francuski zebrał się pod przewodnictwem prezydenta Republiki Coty, aby raz jeszcze omówić skomplikowany problem Maroka, który doprowadził, jak wiadomo, nie tylko do ogromnego zaostreżenia sytuacji w tej kolonii francuskiej, lecz wywołał także rozbieżności w łonie gabinetu.

Zaprojektowana przez Faure'a tryzosemowa marokańska rada regencyjna wciąż jeszcze, wbrew poprzednim pogłoskom, nie jest definitywnie skompletowana. Do wieczora 20 bm. nie było wiadomo, czy wejdzie na pewno do rady generał — Marokańczyk, Keltani, typowany na trzeciego jej członka.

Podczas wtorkowego posiedzenia Faure wywołał ministrowi przeciwnością się jego planom w sprawie Maroka, a przede wszystkim ministrowi Obrony generałowi Koening i ministrowi Emerytur Tributolo, by albo zaprzestali opozycji, albo też podali się do dymisji. Według informacji oparciu francuskiej prasy, rząd francuski nie pogodzi się w najbliższym czasie deklaracją w sprawie Maroka.

Tymczasem w miastach marokańskich kolportowane są ulotki antyfrancuskie. Z całego Maroka donoszą o wielkim zniewoleniu ludności. W Marakeszu zarysowała się groźba strajku powszechnego na znak protestu przeciwko powołaniu przebiegłego rolnika paryskiego. W okolicach tego miasta doszło do strzelaniny.

Na przykładzie Finlandii

Jest niewątpliwie oznaką naszych czasów, że uważa światowe opinii publicznej koncentruje się głównie na Moskwie. Wiadomości ze stolicy Związku Radzieckiego przynoszą coraz nowe dowody wysiłków, jakich ZSRR nie szczępli w walce o dalsze odprężenie w sytuacji międzynarodowej, o bezpieczeństwo Europy i złagodzenie napięcia. Tak oceniliśmy unięskowaną sukcesem inicjatywę rządu ZSRR w sprawie normalizacji stosunków z Niemiec Republiką Federalną. Tak też oceniamy — przy uwzględnieniu wszystkich różnic omawianych spraw — rokowania radziecko — fińskie.

Dotyczy rokowań w Moskwie uległa dalszemu zaćmieniu przyjazne stosunki między ZSRR i Finlandią. Przyczyni się to do stworzenia atmosfery wzajemnego zaufania i bezpieczeństwa w rejonie północnej Europy. Jeśli fakt ten nie cieszy tych kół międzynarodowych, które pragną zatrzeć pogęskową atmosferę międzynarodową próbami nawrotów do skompromitowanej w oczach narodów polityki „z pozycji siły” — to raduje on na pewno ludzi, dążących do utrwalenia na świecie ducha Genewy. Raduje szczególnie nas, Polaków, pragnących dalszego rozszerzenia i utrwalenia współpracy z naszymi sąsiadami z Bałtyku.

Zasadniczy zwrot w stosunkach między ZSRR i Finlandią dokonał się w okresie powojennym, kiedy długotrwały okres niepokoju między obu państwami ustąpił miejsca współpracy, wzajemnie się wzmacniającemu od strony. W rozwoju stosunków między ZSRR a jego fińskim sąsiadem odegrał ważną rolę układ o przyjaźni, współpracy i pomocy wzajemnej z 1948 r. Obecnie rząd radziecki proponuje przedłużenie tego układu. Ponadto, uwzględniając prowadzoną w ciągu lat politykę pokojową i współpracy między obu państwami oraz zmniejszenie napięcia międzynarodowego, jakie nastąpiło po konferencji szefów rządów czterech mocarstw, rząd radziecki uważa za możliwe przerywanie przedterminowo ze swoich praw do morskiej bazy wojskowej w Porkkala-Udd. „Ten akt Związku Radzieckiego — pisze fiński „Vapaa Sana” — wywrze wpływ na całą politykę międzynarodową. Związek Radziecki zrezygnuje z swojej jedynej bazy, znajdującej się na terytorium innego państwa. Oto przykład podny nastawienia dla innych państw posiadających bazy na cudzych terytoriach”.

Są jeszcze politycy, heroldowie „zimnej wojny”, którzy usiłują twierdzić, że niemożliwe jest pokojowe współistnienie państw o różnych systemach społeczno-politycznych. Nie chcą nie pogodzić z rzeczywistością „ostreżając” oni małe państwo przed pokojową współpracą ze Związkiem Radzieckim. Z tych kół pochodzą również „radcy” pod adresem Finlandii, by dążyła do zmiany przyjaźnych stosunków ze Związkiem Radzieckim. Wszakże, którzy pragną omych zmian, sprzecznym z interesami pokoju i narodu fińskiego, dają dobitną odprawę rokowania radziecko-fińskie. Służąc zaćmieniu przyjaźni między obu narodami, były one równocześnie poważnym wkładem do idei pokojowego współistnienia państw o różnych ustrojach społecznych. I to państwo zarówno wielkie, jak i małe, „Proponując radziecko — pisze cytowany już „Vapaa Sana” — świadczy również o tym, że dla Związku Radzieckiego równość narodów wielkich i małych jest faktem, a nie frazesem”.

Opinia publiczna w krajach skandynawskich ocenia propozycję rządu radzieckiego, jako nowy wkład ZSRR do dzieła rozładowania napięcia międzynarodowego. I tak np. szwedzki minister Spraw Zagranicznych, Unden, stwierdza, że z uwagi na bliskie stosunki łączące Szwecję z Finlandią „szwedzka opinia publiczna wita z radością rezultat rokowań radziecko — fińskich”. A sztokholmski organ rządowy „Morgen Tidningen” oświadcza, że „radość narodu fińskiego podziela także Szwecja i wszystkie kraje północne”. Podobnie pisze o rokowaniach radziecko-fińskich prasa duńska, podkreślając, że decyzja Związku Radzieckiego „bardzo pozytywnie została przyjęta w krajach skandynawskich” („Politiken”).

Ten nowy krok, zmierzający do oczyszczenia od intryg i podejrzeń atmosfery międzynarodowej w północnej części Europy, której kraje są naszymi bliźniaczymi sąsiadami, przyjęty został przez polskie społeczeństwo z wielkim zadowoleniem. Jako nowy wkład do sprawy umocnienia i utrwalenia pokoju.

E. D.

Przygotowania do wyborów w Indonezji

PEKIN, 20. 9.

Agencja Nowych Chin, powołując się na wiadomości zamieszczone w dzienniku „Harian Rakjat”, podaje w związku z zbliżającymi się wyborami powszechnymi, że 17 bm. odbył się w Bandungu największy w historii tego miasta.

Przemówienie przedwyborcze wygłosił kandydat z ramienia Komunistycznej Partii Indonezji, drugi zastępca sekretarza generalnego partii. Powitał on z zadowoleniem wezwania nawołujące do jednolitości w czasie wyborów powszechnych. Wezwania te wysunęły różne partie polityczne i grupy w wielu miastach Jawy zachodniej.

Ostatnio Komunistyczna Partia Indonezji zorganizowała również liczne wiece przedwyborcze w Subangu i Bogorze.

Katastrofalny huragan szaleje nad wschodnim wybrzeżem Stanów Zjednoczonych

Straszliwy huragan, który jeszcze 18 bm. szalał nad meksykańską prowincją Tampico, przesuwa się obecnie w kierunku północnym, wzdłuż wschodniego wybrzeża Stanów Zjednoczonych.

Pędzący z szybkością 200 km na godzinę huragan dotarł 19 bm. do stanu Północna Karolina. Głównie wiatrem fale morskie zalały wiele portów. Przepelnione uciekinierami z południa miasto New Bern zostało zniszczone. Zginęły 2 osoby. W Norfolk woda wdarła się do dzielnic handlowych. Straty oblicza się na dziesiątki milionów dolarów. 20 bm. huragan minął stan New Jersey i osiągnął rejon Nowego Jorku.

Widzieliśmy ogromny rozmach budownictwa gospodarczego i kulturalnego — stwierdzają członkowie delegacji WOKS przebywający w Polsce

Od 2 tygodni bawi w Polsce delegacja Wszechzwiązkowego Towarzystwa Łączności Kulturalnej z Zagranicą (WOKS), która przybyła do naszego kraju na zaproszenie Zarządu Głównego TPP-R w związku z obchodami Miesiąca Pogłębiającego Przyjaźni Polsko-Radzieckiej. Członkowie delegacji zwiedzili Warszawę, Kraków, Nową Hutę, Poznań, Gdańsk, Łódź, Wrocław i wiele innych miast, zapoznali się z wznoszącymi obiektami przemysłowymi, pracą szeregu zakładów produkcyjnych, ośrodków rolniczych oraz szkół i uczelni, uczestniczyli w licznych spotkaniach z przedstawicielami polskiego świata naukowego i kulturalnego.

20 bm. w siedzibie ZG TPP-R w Warszawie, odbyła się konferencja, na której członkowie delegacji WOKS podzieliли się z przedstawicielami prasy społecznej wrażeniami i spostrzeżeniami z pobytu w naszym kraju oraz odpowiedzieli na pytania dziennikarzy. Na konferencji, której przewodniczył S. Matusewicz — wiceprzewodniczący ZG TPP-R, obecny był II sekretarz ambasady ZSRR w Warszawie I. Łukomnikow. Goście radzieccy, wśród których znajdowali się działacze państwowi, działacze kultury, nauki i oświaty, pracownicy

przemysłu i rolnictwa, jednomyślnie podkreślali w swych wypowiedziach wielką serdeczność, z jaką przyjmowano ich w Polsce na każdym kroku, ogromne zainteresowanie społeczeństwa polskiego życiem Kraju Rad i jego osiągnięciami. Najbardziej zwracał uwagę członków delegacji WOKS, zwiedzających Polskę, ogromny rozmach naszego budownictwa zarówno gospodarczego, jak i kulturalnego, a szczególnie sukcesy w odbudowie Warszawy. O odbudowie Warszawy, jak również o wrażeń odniesionych podczas zwiedzania miasta Nowa Huta i kombinatu im. Lenina, mówił szeroko przewodniczący delegacji, minister Szkolnictwa Wyższego ZSRR, deputowany do Rady Najwyższej RFSRR — W. P. Jelutin. Szczególnie wiele miejsca poświęcił on dużej roli, jaką w budownictwie naszym odgrywa zacieśniająca się wciąż współpraca nauki z praktyką, podkreślając m. in. z uznaniem konkretną pomoc udzielaną budownictwu Nowej Huty przez profesorów Krakowskiej Akademii Górniczo-Hutniczej.

Kierownik wydziału oświaty Moskiewskiej Obwodowej Rady Delegatów — F. S. Maksimienko interesował się szczególnie w Polsce problemami wychowania młodzieży, jak również organizacją i metodami nauczania w szkołach wiejskich. Z wielkim uznaniem wyrażał się on o pracy polskich pedagogów i stałym rozwoju szkolnictwa w naszym kraju.

O młodzieży polskiej mówił także dyrektor Pałacu Kultury i Sztuki w Moskwie, N. S. Baranow. Zwrócił on i zapałał się z pracą licznych Domów Kultury, klubów robotniczych, Domów Harcerza, m. in. w Warszawie, Stalingradzie, Czerkaszowie i Kiełcach. N. S. Baranow oświadczył, że wspólnie wyposażony Pałac Młodzieży im. B. Bieruta w Stalingradzie można śmiało porównać z Centralnym Domem Pioniera w Moskwie. Podkreślił on jednak — opierając się na danych liczbowych i porównaniach z podobnymi placówkami w ZSRR — że możliwości Pałacu Stalingradzkiego nie są w pełni wykorzystane.

O licznych kontaktach z przedstawicielami polskiego muzealnictwa mówił dyrektor

Państwowego Muzeum „Ermitaż” — prof. M. I. Artamonow, podkreślając, że mają one duże znaczenie dla dalszego rozszerzenia współpracy polsko-radzieckiej w dziedzinie wymiany doświadczeń w zakresie organizacji i metod pracy muzeów i pokrewnych placówek w obu krajach.

W Hamburgu na zakończenie Międzynarodowego Tygodnia, poświęconego pamięci ofiar faszyzmu, odbyła się 11 września 1955 r. manifestacja przeciwko wojnie i faszystom, za pokojem i zjednoczeniem Niemiec. NA ZDJĘCIU: fragment manifestacji. Napis na transparentie głosi: „O zjednoczone Niemcy bez militarystów i faszystów”.

Z prac Wojskowej Komisji Rozejmowej w Korei

Jak podaje Koreańska Centralna Agencja Telegraficzna, 19 bm. odbyło się posiedzenie sekretarzy obu stron reprezentowanych w Wojskowej Komisji Rozejmowej w Korei.

Na posiedzeniu tym rozpatrzono sprawę dwóch żołnierzy brzojęzyk tureckich, którzy w lutym br. przeszli do Korei północnej, prosząc o azyl.

Przedstawiciel strony koreańsko-chińskiej oświadczył, że wobec tego, iż żołnierze tureccy wyrazili zdecydowaną wolę pozostania w Korei północnej, strona koreańsko-chińska nie może stosować wobec nich przymusu i zwrócić ich stronie amerykańskiej. Strona koreańsko-chińska okazała im wszelką pomoc, by mogli żyć tak, jak tego pragną.

Milczenie delegata USA utrudnia dojsie do porozumienia

Z obrad podkomisji rozbrojeniowej ONZ

19 września odbyło się kolejne posiedzenie podkomisji rozbrojeniowej ONZ. Przewodził przedstawiciel Anglii — Nutting.

Po posiedzeniu podkomisji delegat Związku Radzieckiego A. A. Sobolew odpowiadał na pytania dziennikarzy. Stwierdził on, że delegacja radziecka wciąż jeszcze oczekuje odpowiedzi delegacji Stanów Zjednoczonych na poprzednio postawione pytania, dotyczące propozycji prezydenta Eisenhowera w sprawie wymiany informacji wojskowych oraz dokonywania zdjęć lotniczych nad terytorium Stanów Zjednoczonych i Związku Radzieckiego.

Sobolew stwierdził także, iż na wczorajszym posiedzeniu poruszył sprawę oświadczenia prezydenta Eisenhowera z dnia 27 lipca br. Eisenhower mówił wówczas o ustaleniu pewnych stref, w których zakazane będzie dokonywanie zdjęć lotniczych.

Sobolew oświadczył dziennikarzom, że delegacja radziecka zapyla delegację Stanów Zjednoczonych, jak należy rozumieć oświadczenie prezydenta Eisenhowera, złożone już po konferencji genewskiej w sprawie ustalenia pewnych stref, w których zakazane będzie dokonywanie zdjęć lotniczych. Jak to są strefy?

Sobolew podkreślił, że byłoby bardzo pożądanym uzyskanie w tej sprawie wyjaśnień delegacji amerykańskiej.

Następne posiedzenie podkomisji rozbrojeniowej odbędzie się 22 bm.

Węgry domagają się należnego im prawa w ONZ

Jak podaje Węgierska Agencja Prasowa, przewodniczący Rady Ministrów Węgierskiej Republiki Ludowej Andras Hegedus przelał telegram do przewodniczącego Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych, w którym stwierdza m. in.:

„Rząd Węgierskiej Republiki Ludowej życzy pomysłnych obrad X sesji Zgromadzenia

Ogólnego NZ. I ma nadzieję, iż rezultaty tej sesji przyczynią się do utrwalenia pokoju i przyjaźni między narodami.

Wyniki obrad szefów rządów czterech mocarstw w Genewie, a także wydarzenia, jakie nastąpiły po tej konferencji, w znacznym stopniu przyczyniły się do poprawy sytuacji międzynarodowej. Rząd Węgierskiej Republiki Ludowej uważa, iż w tych warunkach wzrasta rola i zadania Organizacji Narodów Zjednoczonych w dziedzinie rozwoju przyjaźnych stosunków między narodami i w sprawie utrwalenia pokoju.

Nie ulega wątpliwości, że tak ważne zadania mogą być w pełni zrealizowane tylko przez międzynarodową organizację, obejmującą wszystkie miłujące pokój państwa. Przyjęcie do Organizacji Narodów Zjednoczonych krajów, które zwróciły się z prośbą w tej sprawie, a wśród nich — Węgierskiej Republiki Ludowej przyczyniłoby się poważnie do podniesienia autorytetu tej międzynarodowej organizacji i do jeszcze lepszego służenia interesom całej ludzkości.

Naród węgierski i jego rząd uważa, że wyniki konferencji genewskiej szefów rządów czterech mocarstw i uświęcone sukcesem wysiłki zmierzające do utrwalenia przyjaźnych stosunków między narodami, poczynione przez narody i rządy całego świata, w tym również przez naród węgierski i jego rząd, usunęły przeszkody, które uniemożliwily przyjęcie Węgierskiej Republiki Ludowej do Organizacji Narodów Zjednoczonych. Rząd Węgierskiej Republiki Ludowej zapewnia X sesję Zgromadzenia Ogólnego NZ, iż gotów jest wziąć na siebie wszystkie obowiązki wynikające z Karty ONZ i ofiarne pracować w tej organizacji”.

W. CYN.

Tajne obrady ekspertów państw zachodnich w Departamencie Stanu USA

Z Waszyngtonu donoszą, że w Departamencie Stanu odbyła się 19 bm. pierwsza, nadzwyczajna konferencja ekspertów państw zachodnich — Francji, W. Brytanii i USA. Ekspertci przystępują do konferencji zachodnich ministrów spraw zagranicznych, która odbyła się w Nowym Jorku w dniach 27 i 28 września. Konferencja ta poprzedzi październikową konferencję ministrów spraw zagranicznych czterech mocarstw w Genewie.

Według agencji AFP, naradą ekspertów otoczona jest najbliższa tajemnica. Agencja podaje, że celem spotkania jest uzgodnienie stanowiska państw zachodnich w kwestii zjednoczenia Niemiec i bezpieczeństwa europejskiego. W obradach ma wziąć również udział niemiecki ekspert zachodni.

Marokańska Partia Komunistyczna

demaskuje przewrotną grę rządu Faure'a i intrygi Waszyngtonu

Sekretarz Marokańskiej Partii Komunistycznej Ali Yata, wystosował list do przebywającej w Paryżu delegacji marokańskiej partii demokratycznej, przypominając, iż rząd francuski, który wysłał do opinii najlepszych wojskowych i marokańskich, nie dopuścił do rozmów w Aix-les-Bains przedstawicieli marokańskich organizacji robotniczych i Marokańskiej Partii Komunistycznej. Fakt ten jest tym bardziej obraźliwy, że stwierdza Ali Yata — że partia komunistyczna mając przede wszystkim na celu dobro ojczyzny wyraża gotowość lojalnego poparcia wszystkich kroków zmierzających do niezawisłości narodowej, wszelkiego pozytywnego kompromisu.

Na konferencji w Aix-les-Bains — oświadcza Ali Yata — zarysowała się możliwość dojsia do porozumienia i premier Faure zobowiązał się zrealizować wyniki rokowań z dnia 12 września. Termin ten nie został dotrzymany i niewątpliwie zawinił tu również intrygi Waszyngtonu. Imperialiści amerykańscy obawiają się bowiem utworzenia rządu narodowego w Maroku, który ograniczyłby ich wpływ w tym kraju i strzegł ich interesów oraz praw narodu.

W zakończeniu swego listu Ali Yata wyraża przyciędów partii demokratycznych, by wobec powagi sytuacji współdziałali w utworzeniu Frontu Narodowego, którego zadaniem byłaby walka o suwerenność narodu, której domaga się Marokańska Partia Komunistyczna od 1946 roku.

MARSZ WYDARZEN

Pięść i dynamit

W miejscowości Guild College (USA) „nieznani sprawcy” wydzili w powietrze dynamit, zamieszkany przez dwie rodziny „białe”. Ta właśnie okoliczność wyzwała w tym miasteczku, które liczy około 1000 mieszkańców, do wybuchu „marchu”. W tym dniu w Guild College miało miejsce przedstawienie, na którym podjęto manifestację zbiorową petycję, domagającą się zniesienia tzw. segregacji rasowej w szkołach, czyli dopuszczenia do udziału w szkolnych zajęciach „czarnych” i „białych”.

Prosta prawda

Dwa kongresy amerykańskie — J. Holt i J. Rhodes — odbyły 3-tygodniową podróż po Związku Radzieckim w celu zbadania „prawd o naszym kraju”. Po przejeździe do Berlina, kongresmeni oświadczyli dziennikarzom, że są „zadowolonymi” z dotychczasowej podróży, którą zainicjował się radziecki biuro „Interfax” a potem podzielił, że „Amerykanie mogli się nauczyć wielu rzeczy od Rosjan”.

Bardzo szlachetne. Przyjazne współzawodnictwo państw m. in. na tym, że uczą się od siebie nawzajem wielu rzeczy politycznych.

ZAGŁĘBIE SAARY w przededniu plebiscytu

w tym kartelu do 27 proc., a wzrost udziału bońskich kapitalistów do 42 proc.

Dysponowanie gospodarką Saary deklaruje więc w tak istotnej sprawie, jak układ sił między kapitałem francuskim a zachodnio-niemieckim.

Układ o Saarze, podpisany wraz z układami paryskimi, stanowi niejaką łapówkę dla burżuazji francuskiej w zamian za rezygnację Niemiec zachodnich. Układ ten przewiduje dla Saary tak zwany „międzynarodowy statut” w ramach unii zachodniej Europy (UZE). W plebiscyście nad tym właśnie statutem ludność Saary ma się wypowiedzieć o przyszłości kraju.

Monopol zachodnio-niemiecki i niektórzy politycy bońscy nie chcą się jednak na to łapówkę zgodzić. I tu wyłaziły szczyły z worka. Dotychczasowy przebieg kampanii plebiscytowej w sprawie statutu Saary potwierdza, co miał na myśli kanclerz boński, podpisując układ o Saarze, a czego tak długo nie mogli się domyślić politycy zachodnio-niemieccy i niektórzy deputowani do Bundestagu.

Cech kanclerz boński w dalszym ciągu nie wazy się otwarcie wystąpić za przyłączeniem Saary do Niemiec zachodnich, to jednak, jak z obu stron podają władze Zagłębia Saary, asygnuje półtora miliarda franków na finansowanie kampanii plebiscytowej w Saarze. Jednocześnie obok strzegących interesów Bonn w Saarze DSP (Niemiecka Partia Socjaldemokratyczna) i DPS (Demokratyczna Partia Saary) całkowicie nieprzypadkowo konstytuują się CDU — filia adenauerskiej partii w Saarze.

W tej chwili partie stojące na usługach Adenauera w Saarze domagają się powrotu Saary do Niemiec zachodnich i odrzucenia statutu Saary są wyraźnie w ofensywie. Finansowane przez Bonn ugrupowania wystąpiły z taką siłą, że kampania plebiscytowa nabiera charakteru wręcz szowinistycznego.

Zagłębie Saary — to prowincja Niemiec, leżąca na północnym styku granicy francusko-niemieckiej i zamieszkała niemal wyłącznie przez ludność niemiecką. Obszar Saary w jej obecnych granicach wynosi około 2.600 km², liczbą mieszkańców sięga 970 tysięcy. Stolicą jest Saarbrücken (415.000 ludności). Zagłębie Saary, to powiat i bogaty ośrodek przemysłowy. Głównym bogactwem jest węgla kamiennego, którego zasoby oblicza się na 9 miliardów ton. Rocznie wydobywa się go 16 milionów ton, o produkcie około 4 milionów ton. Rozwinięty jest również przemysł metalurgiczny. Szcza produkcja roczna ponad 20 milionów ton stali, ponad 2,5 miliona ton surowca żelaznego, blisko 2 miliony ton wyrobów walcowanych.

Oprócz tego istnieją tutaj dość liczne zakłady przemysłu chemicznego, szklanego i cementowego.

Ponieważ stało się jasne, że władze bońskie finansując kampanie plebiscytową w Saarze ingerują w sprawy plebiscytu, zaczęto wysuwać pod adresem Adenauera ostre zarzuty, że nie respektuje podpisanego układu o Saarze. Przysłowie mówi: „Uderz w stół, a nożyce się odezwą”. I rzeczywiście adenauerska CDU odezwała się. Klamstwo — wołają panowie z CDU — nie może oszaleć!

I teraz zaczyna się już groteska, bo obie partie stojące na usługach Bonn w Saarze, znalazły się w kłopotliwej sytuacji, wyraźnie oświadczając, że CDU zmuszona jest tak mówić, jak Adenauer myśli inaczej. Przewodniczący Demokratycznej Partii Saary, Schneider, mówi wręcz, że frakcja adenauerska ustosunkowała się pozytywnie do statutu „pod naciskiem z zewnątrz”, po to, aby nie utrudniać sytuacji zwłędno-politycznej Republiki Federalnej. Szefem wszystkich byłby jednak wypowiedź przewodniczącego CDU (adenauerskiej filii w Saarze) dr Neya, który bulnie o-

